

แผนพัฒนาบุคลากรของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สถาบันวิทยาการศุลกากร กองบริหารทรัพยากรบุคคล ได้ดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร (Training Need Analysis) และจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะ กรอบทัศนคติที่เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะ ความรู้ในงานศุลกากร และสมรรถนะในการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องกับระดับตำแหน่งของข้าราชการ ตั้งแต่บรรจุใหม่ (New-Entry) ข้าราชการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หัวหน้าฝ่าย ผู้อำนวยการส่วน จนถึงผู้บริหารระดับสูง ตามแนวคิดเส้นทางการฝึกอบรม (Training Roadmap) บนพื้นฐานของการพัฒนาตามหลักสมรรถนะ (Competency - Based Development) ทั้งสมรรถนะหลักขององค์กร สมรรถนะหลักของข้าราชการพลเรือน (Core Competency) สมรรถนะทางการบริหาร (Managerial Competency) สมรรถนะเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งของข้าราชการกรมศุลกากร (Functional Competency) การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในยุคดิจิทัลและศตวรรษที่ ๒๑ เช่น ระบบความคิดและการคิดสร้างสรรค์ (Thinking Skill) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) การพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศที่สำคัญในงานศุลกากร การพัฒนาบุคลากรกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ (Talent) การพัฒนาบุคลากรบรรจุใหม่ ให้มีความรู้ และทักษะด้านงานศุลกากร เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ทดแทนการสูญเสียกำลังคนจากการเกษียณอายุราชการของบุคลากรจำนวนมากในแต่ละปี รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านศุลกากร

ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้นำรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่มีความหลากหลายมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การพัฒนาในขณะปฏิบัติหน้าที่ (On the Job Training) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-Learning) การสอนงาน (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงานเพื่อตอบสนองภารกิจและความจำเป็นที่แตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบการฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบผสมผสาน (Blended Learning) ทั้งรูปแบบ Online และ Onsite เช่น การฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ โปรแกรม Zoom, Facebook Live, Line Live ควบคู่กับการจัดฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าในห้องเรียน และการศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับความปกติรูปแบบใหม่ (New Normal)

โดยแผนพัฒนาบุคลากรของกรมศุลกากร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วยกลยุทธ์การพัฒนา ๒ กลยุทธ์ ได้แก่

๑. การดำเนินการพัฒนาบุคลากรโดยสถาบันวิทยาการศุลกากร กองบริหารทรัพยากรบุคคล

๑.๑ การจัดฝึกอบรมภายในองค์กรตามแผนการจัดสรรงบประมาณและฝึกอบรมของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ใน ๖ แผนงาน (๑๔ โครงการ ๓๔ หลักสูตร) ดังนี้

โครงการ / หลักสูตรฝึกอบรม
แผนงานพัฒนาสมรรถนะหลัก
๑. โครงการพัฒนารอบทักษะ (Skillsets) ที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ ๒๑ - หลักสูตรการพัฒนารอบทักษะ (Skillsets) ที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ ๒๑
๒. โครงการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อรองรับการเป็นรัฐบาลแบบเปิด (Open Government) - หลักสูตรพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อรองรับการเป็นรัฐบาลแบบเปิด (Open Government)
๓. โครงการให้บริการศุลกากรด้วยใจ (Customs Service Mind) - หลักสูตรการให้บริการศุลกากรด้วยใจ (Customs Service Mind)
แผนงานพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร
๔. โครงการสัมมนาผู้บริหารของกรมศุลกากร - หลักสูตรการสัมมนาผู้บริหารกรมศุลกากร
แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร
๕. โครงการพัฒนาความรู้และทักษะด้านงานศุลกากรสำหรับเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ (New-entry Customs Officers Development) - หลักสูตรการพัฒนาความรู้และทักษะด้านงานศุลกากรสำหรับเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ (New-entry Customs Officers Development)
๖. โครงการพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ศุลกากรมืออาชีพ (Professional Customs Officers Development) - หลักสูตรพัฒนาความรู้และทักษะด้านงานศุลกากร - หลักสูตรการป้องกันอันตรายจากรังสี (ส่งอบรมภายนอกภายในประเทศ) - หลักสูตรการจัดการสารเคมี - หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ (Expert Chief) - โครงการ "ความรู้เกี่ยวกับโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ" - หลักสูตรการพัฒนาผู้นำต้นแบบของกรมศุลกากร (Role Model) - หลักสูตรที่อยากบอกน้องอยากเล่า แล้วเรามาช่วยกันสร้างฝันที่เป็นจริงสู่ศุลกากรมืออาชีพ
๗. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการควบคุมทางศุลกากร - หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามทางทะเลสำหรับเจ้าหน้าที่ในสังกัด สปป.๒ - หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปราม - หลักสูตรการจัดทำ Profile ในระบบ Thai Customs Electronic System : TCES
๘. โครงการพัฒนาความรู้และทักษะในการตรวจสอบสินค้า - หลักสูตรการจำแนกประเภทพิกัดฯ สำหรับสินค้าเฉพาะอย่าง - หลักสูตรการตรวจวิเคราะห์สินค้าที่ต้องมีความรู้ทางเทคนิควิทยาศาสตร์
๙. โครงการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่สำคัญในงานศุลกากร - หลักสูตรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่สำคัญในงานศุลกากร
๑๐. โครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Technology Skill for Transformation toward Digital Organization) - หลักสูตรการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Technology Skill for Transformation toward Digital Organization) - หลักสูตรการใช้ระบบงานคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานศุลกากร
แผนงานพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง
๑๑. โครงการพัฒนาความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน - หลักสูตรการสัมมนาความรู้ด้านการเงินและบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายในสังกัดกรมศุลกากร

โครงการ / หลักสูตรฝึกอบรม
- หลักสูตรการสร้างทีมงานเครือข่ายประชาสัมพันธ - หลักสูตรผู้บังคับบัญชาตามหลักเกณฑ์วิธีการเสริมสร้างพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการกระทำผิดวินัย - หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการสอนงานและการเป็นที่เลี้ยง (Coaching & Mentoring) - หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) - หลักสูตรพัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากร - โครงการเรียนรู้ระบบงานสารบรรณ และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร (e-Office Paperless) - หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารระดับสูงและพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (ส่งอบรมภายนอก/ ภายในประเทศ)
๑๒. โครงการเตรียมความพร้อมข้าราชการเกษียณอายุราชการ   - หลักสูตรปัจฉิมข้าราชการเกษียณอายุราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน
๑๓. โครงการสัมมนาร่วมกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานศุลกากร   - หลักสูตรสัมมนาร่วมกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานศุลกากร - โครงการสิทธิประโยชน์สัญจร - โครงการสัมมนาความรู้ด้านกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าเสรี - โครงการอบรมความรู้กฎหมายศุลกากรเบื้องต้น
แผนงานความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรระหว่างประเทศ
๑๔. โครงการเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรระหว่างหน่วยงานศุลกากรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก   - หลักสูตรเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรระหว่างหน่วยงานศุลกากรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

- ๑.๒ การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้วยรูปแบบอื่นๆ ที่ดำเนินการโดย สวศ. กบท. ได้แก่
- (๑) การจัดส่งข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ภายในประเทศ
 - (๒) การจัดส่งข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ดุงาน ณ ต่างประเทศ
 - (๓) การดำเนินการด้านทุนการศึกษา

๒. การดำเนินการพัฒนาบุคลากรโดยหน่วยงาน

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง/สายงาน และการเสริมสร้างประสบการณ์และเทคนิคการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตรงต่อความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละหน่วยงาน จึงได้กำหนดให้หน่วยงานดำเนินการพัฒนาบุคลากรในสังกัด โดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งการฝึกอบรมภายในและรูปแบบการพัฒนาบุคลากรอื่น ๆ ซึ่งจะได้ผลมากกว่าฝึกอบรม ได้แก่ การสอนงาน (Coaching) การให้คำปรึกษาแนะนำ (Consulting) การพัฒนาในขณะปฏิบัติหน้าที่ (On the Job Training) เป็นต้น ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

